

Pedagogická fakulta Univerzita Hradec Králové

Posudek oponenta práce

Jméno autora: Bc. Nikola Joštová

Název práce: Liturgie a společenství. Emocionální prožitky člověka v pokoncilní liturgii

Cíl, téma a obsah práce:

Cílem práce je popsat či nastínit některé způsoby, kterými se pokoncilní prohloubení smyslu pro eklesiální rozměr liturgie promítá do oblasti emocionálního prožívání, resp. jaký nabývá terapeutický potenciál.

Tento úkol propůjčuje dané práci interdisciplinární charakter a klade velké nároky na metodologické vymezení. Propojit teologický význam pojmu společenství (communio) s psychologickou problematikou lidského prožívání není snadné. Dle názoru oponenta se v daném textu tento obtížný úkol splnit příliš nezdařilo: práce nepředstavuje svou metodu a možná ani metodicky nepostupuje (resp. oponentovi se nepodařilo vysledovat návaznost jednotlivých částí textu ani jeho směřování k přesvědčivým závěrům). Pokud je – navzdory zmíněnému názoru – text metodologicky ukotven, logicky strukturován (nejen dle svých nadpisů) a nepostrádá argumentační linii, nechť to autorka osvětlí v rámci obhajoby.

V anotaci je zmíněno a v úvodu naznačeno, že se práce snaží o analýzu a komparaci emočních prožitků významných osobností formujících duchovní klima minulého století. Oponent však slibovanou analýzu a komparaci v textu nenalezl.

Práce s literaturou a zohlednění dosavadního bádání:

Některá tvrzení se neopírají o relevantní odbornou literaturu.

Struktura práce a argumentační linie:

Viz výše.

Jazyková a stylistická úroveň práce:

Zpracování jednotlivých pasáží textu se oponentovi mnohdy jeví jako teologicky povrchní. Spíše než jako odborné pojednání text často působí dojmem úvahy (navíc z terminologického hlediska neobvyklé a argumentačně nedostatečné). Např. na s. 25: „Samotné čtení písma je asi nejhlubším emočním prožitkem vůbec. Jako takové je do značné míry vnímáno i jako sebevzdělávání se, což je taktéž cílem z usnesení koncilu. ... Ostatně čtení jako takové je velice zajímavým prvkem. V tomto případě se nejedná pouze o samostatné čtení, ale o zapojení všech ostatních. Osoba, která čte, se nejprve domluví s knězem na tom, co bude číst a tedy čím se bude přímo podílet na Bohoslužbě. Po dokončení této činnosti následuje promluvení k ostatním a lidé odpoví. Následuje pokračování bohoslužby a to činností, kterou nazveme výklad od kněze.“

Některá tvrzení působí nejednoznačně nebo jsou nepřesná či přímo chybná. Např.: „V gestech a postojích je Kristova přítomnost ve světě. Jsou výrazem duše. Uvědomělé konání může být cestou k prohloubení duchovního života.“ (s. 23) „Důsledkem je tedy fakt, že se všichni věřící podílejí na rozklíčování tajemství víry a nestojí jen stranou jako diváci. V podstatě lze hovořit o tom, že církev jako taková přestala být od Druhého vatikánského koncilu jakousi formou divadelní hry, kdy farář byl herec a ostatní pouhými diváky.“ (s. 25) „Liturgii neprožíváme jen při bohoslužbě, provází život člověka v různých životních a vývojových etapách.“ (s. 31) „V gestech se dotýkáme otázky projevení úcty, která je viditelným gestem pokleknutí, aktem vyznáním víry, ...“ (s. 24).

Rozsah práce: Je dostačující.

Formální stránka práce:

Z formálního hlediska práce vykazuje množství nedostatků. Odkazy na literaturu v pozn. pod čarou nejsou uváděny jednotně. Citace klíčových dokumentů z internetu působí neobvykle, závažným nedostatkem je však to, že (až na výjimky) nejsou uváděny odpovídající články a paragrafy. Velmi často se objevují typografické chyby (absence mezer za tečkou, chybné psaní velkých či malých písmen u náboženských výrazů atd.).

Celkové hodnocení:

Práce má podle názoru oponenta zajímavé téma, ale vykazuje poměrně velké množství nedostatků. Na všechny uvedené výtky však bude možné v rámci obhajoby reagovat.

V Hořiněvsi 15. ledna 2018

Jan Hojda, Th.D.